

Dosarul nr. 2ra-1379/22
2-21071978-01-2ra-29092022

Prima instanță, Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: S. Dubceac)
Instanța de apel, Curtea de Apel Bălți (jud: Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

DECIZIE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Compania de Asigurări „General Asigurări”
Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de
Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva lui Vasile Dascal cu
privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres, încasarea dobânzii de
întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins
apelul declarat de Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni și a
fost menținută hotărârea din 29 octombrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

constată:

La data de 14 mai 2021, CA „General Asigurări” SA a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Vasile Dascal cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în
ordine de regres, încasarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 13 mai 2019, în mun. Bălți pe
traseul M5, pârâtul, conducând autovehiculul de model Fiat Punto cu n/î XXXXX, a
încălcăt prevederile Regulamentului de Circulație Rutieră, producând un accident rutier
în urma căruia a fost deteriorat automobilul de model Lexus 450D cu n/î XXXXX, ce
aparține cu drept de proprietate lui Alexandr Rudnițki.

A menționat că prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr.
04611415 din 13 mai 2019, Vasile Dascal a fost recunoscut vinovat de comiterea
contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) din Codul contravențional - încălcarea de

către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor.

Reclamanta a susținut că autovehiculul de model Fiat Punto cu n/î XXXXX a fost asigurat RCA conform poliței de asigurare nr. RCAI-004156252 din 28 iunie 2018.

A afirmat că la 14 mai 2019 a fost întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 0747-19-RCA prin care au fost stabilite deteriorările existente la mijlocul de transport de model Lexus 450D cu n/î XXXXX, în baza căruia, dealerul oficial Toyota și Lexus - SRL „Continent” a emis factura nr. 1287 din 16 mai 2019, pentru repararea mijlocului de transport de model Lexus 450D cu n/î XXXXX fiind necesară suma 28 427 de lei. Suma respectivă a achitat-o prin ordinul de plată nr. 1468 dm 10 iunie 2019.

CA „General Asigurări” SA a declarat că la momentul comiterii accidentului rutier, Vasile Dascal deținea permisul de conducere de model sovietic seria AA3 nr. 170630, eliberat la 10 februarie 1979 de către Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste. Vasile Dascal era obligat să-și preschimbe permisul de conducere până la data de 01 septembrie 1999, în caz contrar, suportând riscul de a-și pierde dreptul de a conduce mijloacele de transport auto pe teritoriul Republicii Moldova, pe motiv că permisul de conducere de model sovietic a fost declarat nevalabil începând cu 01 septembrie 1999.

A notat că, atât din prevederile normelor internaționale, cât și din cele naționale, rezultă clar obligația deținută de Vasile Dascal la momentul publicării Hotărârii Guvernului nr. 778 din 20 noiembrie 1995 de a-și preschimba permisul de conducere de model sovietic sub sancțiunea nevalabilității în continuare a acelui document.

Reclamantul a indicat că la 18 iunie 2019, a fost expediată o pretenție în adresa pârâtului, prin care i-a acordat un termen de 30 de zile pentru achitarea sumei de 28 427 de lei cu titlu de daună sau, prezentarea la sediul companiei pentru a examina posibilitatea de achitare în rate a sumei înaintate spre plată. Pretenția a fost recepționată de către pârât la 20 iunie 2019, însă, în termen acordat, ultimul nu a reparat prejudiciul.

A solicitat încasarea de la Vasile Dascal în beneficiul CA „General Asigurări” SA a sumei de 28 427 de lei cu titlu de prejudiciu, a sumei de 3771,45 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, calculată pentru perioada 20 iulie 2019 - 01 iunie 2020, 966 de lei cu titlu de taxă de stat și 3500 de lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 29 octombrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost respinsă acțiunea depusă de CA „General Asigurări” SA.

La data de 05 noiembrie 2021, CA „General Asigurări” SA a declarat apel împotriva hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de CA „General Asigurări” SA și a fost menținută hotărârea din 29 octombrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

La 09 septembrie 2022, CA „General Asigurări” SA, a declarat recurs împotriva deciziei din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului,

casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În susținerea recursului s-a invocat că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt neîntemeiate, fiind emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Recurenta a menționat că de fapt, instanța de apel nu a negat dreptul său de a exercita regres, însă, instanța a reținut că nu este în drept să solicite în regres suma achitată, întrucât la eliberarea poliței de asigurare de răspundere auto internă, a știut cu certitudine că permisul de conducere deținut de Vasile Dascal nu este valabil.

Recurenta consideră că această concluzie a instanței este greșită, deoarece prin încheierea contractului de asigurare cu intimatul, nu a acceptat permisul de conducere al acestuia, dar a îndeplinit obligațiile de prestator public de a accepta în interes public orice cerere de asigurare în condițiile legii. Atât instanța de fond, cât și instanța de apel, nu au indicat care normă legală ar fi fost încălcată de către asigurător la încheierea contractului de asigurare cu intimatul sau cum ar putea să refuze o cerere de încheiere a contractului de asigurare cu un asemenea asigurat.

A subliniat că recurgerea la apărarea unui drept prevăzut de lege nu poate fi considerat obținerea unui avantaj nejustificat, or, dreptul de regres este prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că la 15 iulie 2022, copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a CA „General Asigurări” SA (f.d. 104).

Astfel, recursul, declarat la 09 septembrie 2022, este în termen.

La 29 septembrie 2022 în adresa intimatului Vasile Dascal a fost expediată copia recursului declarat de CA „General Asigurări” SA, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 118).

Prin referința depusă la data de 17 octombrie 2022, Vasile Dascal, reprezentat de avocatul Diana Sanduleac, a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil, indicând că prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 04611415 din 13 mai 2019, Vasile Dascal a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) din Codul contravențional, nefiind pedepsit pentru conducerea vehiculului fără permis de conducere, contravenție prevăzută de art. 231 alin. (2) din Codul contravențional. Astfel, intimatul nu a fost privat de dreptul de a conduce și nici nu i-a fost anulat permisul de conducere, care a fost documentat de către organele competente la momentul producerii accidentului rutier.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 07 decembrie 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei hotărâri noi, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că potrivit certificatului de înmatriculare, automobilul de model Fiat Punto cu n/î XXXXX aparține lui Vasile Dascal (f.d. 13).

La data de 28 iunie 2018, între CA „General Asigurări” SA și Vasile Dascal a fost încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, fiind eliberată polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto asiguratului Vasile Dascal, valabilă până la 27 iunie 2019 (f.d. 12).

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 04611415 din 13 mai 2019, Vasile Dascal, conducând automobilul de model Fiat Punto cu n/î XXXXX, a tamponat automobilul de model Lexus 450D cu n/î XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate lui Alexandr Rudnițki, fiind recunoscut vinovat de comiterea accidentului respectiv și sancționat în baza art. 242 alin. (2) din Codul contravențional - încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor (f.d. 35).

În procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 0747-19-RCA din 14 mai 2019, CA „General Asigurări” SA a indicat deteriorările constatate la mijlocul de transport de model Lexus 450D cu n/î XXXXX, al cărui proprietar este Alexandr Rudnițki. Procesul-verbal a fost semnat inclusiv de către Vasile Dascal (f.d. 15).

Potrivit facturii nr. 1287 din 16 mai 2019, SRL „Continent” a stabilit că pentru repararea mijlocului de transport de model Lexus 450D cu n/î XXXXX este necesară suma de 28 427 de lei, care a fost achitată de CA „General Asigurări” SA prin ordinul de plată nr. 1468 din 10 iunie 2019 (f.d. 11, 17).

La data de 18 iunie 2019, CA „General Asigurări” SA a expediat în adresa lui Vasile Dascal pretenția nr. 1810-2019, în temeiul prevederilor art. 29 lit. c) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, prin care a solicitat achitarea în termen de 30 de zile a sumei de 28 427 de lei cu titlu de daună sau prezentarea la sediul companiei pentru a examina posibilitatea de achitare în rate a sumei înaintate spre plată (f.d. 19).

Pretenția a fost recepționată de către Vasile Dascal la 20 iunie 2019, însă, în termenul acordat, ultimul nu a reparat prejudiciul (f.d. 20).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, CA „General Asigurări” SA a solicitat încasarea în ordine de regres din contul lui Vasile Dascal a sumei de 28 427 de lei cu titlu de prejudiciu, a sumei de 3771,45 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, calculată pentru perioada 20 iulie 2019 - 01 iunie 2020, 966 de lei cu titlu de taxă de stat și 3500 de lei cheltuieli de asistență juridică.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii depuse de CA „General Asigurări” SA și a respins-o integral.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de CA „General Asigurări” SA, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia și a menținut hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele anexate la dosar, în raport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că concluziile instanțelor ierarhic inferioare sunt întemeiate și legale.

Conform art. 2 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule reprezintă contractul de asigurare, probat prin polița de asigurare RCA și/sau certificatul de asigurare „Carte Verde”, prin care un asigurător licențiat, în condițiile prezentei legi, să practice asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se obligă, în baza unei prime plătite de asigurat, să despăgubească prejudiciile cauzate prin accident de autovehicul în perioada de valabilitate a contractului de asigurare.

Art. 3 din Legea indicată stipulează că obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a proprietarului și/sau utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

În conformitate cu art. 4 alin. (1) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, persoanele fizice și persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sunt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

Art. 8 alin. (1) din aceeași Lege prevede că asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto se realizează nemijlocit prin încheierea unui contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul vehiculului și asigurătorul licențiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, care se întocmește pe suport de hârtie sau sub formă de document electronic ori prin utilizarea mijloacelor electronice, în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere.

Potrivit art. 28 alin. (1) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, asigurătorul este obligat să plătească despăgubirile în termen de 10 zile calendaristice de la data finalizării dosarului de daune.

Iar conform art. 29 lit. c) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când: persoana răspunzătoare de producerea accidentului conducea autovehiculul fără permis de conducere, cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere, sau în decursul termenului de aplicare a măsurii de siguranță privind ridicarea provizorie a permisului de conducere.

Materialele cauzei atestă că potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 13 mai 2019 Vasile Dascal, conducând automobilului de model Fiat Punto cu n/î XXXXX, a tamponat automobilul de model Lexus 450D cu n/î XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate lui Alexandr Rudnițki.

Prin decizia agentului constatator din 13 mai 2019, Vasile Dascal a fost recunoscut vinovat de săvârșirea accidentului și sancționat în baza art. 242 alin. (2) din Codul contravențional, pentru încălcarea regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor (f.d. 35).

În procesul-verbal cu privire la contravenție s-a indicat faptul deținerii de către Vasile Dascal a permisului de conducere seria AAË nr. 170630, eliberat la 10 februarie 1979 de către Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste (f.d. 13), însă, Vasile Dascal nu a fost sancționat pentru conducerea vehiculului fără permis de conducere.

Conform pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 571 din 21 iunie 1999 cu privire la unele măsuri în vederea respectării condițiilor Convenției asupra circulației rutiere, se consideră nevalabile, începând cu 1 septembrie 1999, permisele de conducere auto și certificatele de înmatriculare a vehiculelor, eliberate până la punerea în aplicare a tipurilor mecanolizibile de permis de conducere și certificat de înmatriculare a mijloacelor de transport, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 778 din 20 noiembrie 1995.

La momentul încheierii contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și eliberării poliței de asigurare RCA seria nr. RCAI-004156252, valabilă din 28 iunie 2018 până la data de 28 iunie 2019, compania de asigurare a cunoscut și acceptat permisul de conducere seria AAË nr. 170630, eliberat lui Vasile Dascal la 10 februarie 1979 de către Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, care nu era valabil și a încheiat contractul de asigurare.

Potrivit capitolului III lit. „a” din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto din 28 iunie 2018, la tabelul persoanelor asupra cărora se extinde este indicat Vasile Dascal.

La rubrica „permisul de conducere (nr. și data)” este indicat permisul seria AAA 170630 din 10 februarie 1979, prin urmare, CA „General Asigurări” cu bună-știință a admis încheierea unui contract cu o persoană care deține permisul de conducere de tip vechi.

În conformitate cu art. 43 alin. (1) lit. a), b), d), f), alin. (2) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006, pentru protecția consumatorului și a serviciilor de asigurare, asigurătorul (reasigurătorul) și intermediarii în asigurări/reasigurări sunt obligați: a) să-și desfășoare activitățile cu profesionalism, manifestând atenție și devotament față de asigurați (beneficiari) și/sau terțe persoane; b) să acționeze onest și să respecte drepturile asiguraților ce derivă din contractele de asigurare (reasigurare); d) să ofere asiguraților și potențialilor asigurați informații referitor la produse, la condițiile generale și speciale ale contractelor de asigurare, la beneficiile ce rezultă din contractele de asigurare, la tarifele și primele pe care urmează să le plătească asiguratul; f) să nu ofere informații, să nu expună opinii care ar dezinforma sau ar înșela consumatorul. Asigurătorul și reprezentantul lui au obligația de a pune la dispoziția asiguratului sau contractantului de asigurare informații în legătură cu contractele de asigurare, atât până la încheierea, cât și în derularea lor. Aceste informații vor fi prezentate în scris, în limba de stat și/sau în limba în care a fost încheiat contractul, vor fi redactate într-o formă clară și se vor referi, la: a) clauzele opționale ale contractului de asigurare; b) data

intrării în vigoare și a încetării contractului, inclusiv modalitățile de încetare; c) modalitățile și termenele de plată a primelor de asigurare; d) elementele de calcul al indemnizațiilor și despăgubirilor de asigurare; e) modalitatea de plată a indemnizațiilor și despăgubirilor de asigurare; f) legea care guvernează contractul de asigurare.

Prin urmare, instanțele de judecată just au concluzionat că, în cazul în care CA „General Asigurări” a eliberat lui Vasile Dascal polița de asigurare obligatorie de răspundere auto internă (RCA), știind cu certitudine că permisul de conducere al intimatului nu este valabil, nu este în drept să solicite în regres suma achitată pe motiv că persoana nu dispune de permis de conducere, or, ar obține un avantaj nejustificat.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni.

Se menține decizia din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 29 octombrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva lui Vasile Dascal cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres, încasarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic